کەرکووک بۆتە قوربانیی ناکۆکییەکانی پارتی و یەکێتی ... رەزا شوان

نەگەڕانەوەی کەرکووک بۆ سەر کوردستان و هەموو ئەو نەهامەتییانەی کە بەسەر خەڵکی کورد لە کەرکووکدا هاتوون، هەموویان دەگەڕێنەوە بۆ ململانێ و ناکۆکییەکانه نێوان پارتی و یەکێتی لە پێناوی بەرژەوەندیی تەسکی حیزبایەتی و کەسایەتییان. ئەگەرچی هەر ئەو رۆژە کەرکووکیان دۆڕاند کە سەرکردە نەزانەکانی ئەم دوو حیزبە بە راپرسی لەسەر کوردستانییەتی کەرکووک رازیبوون. ناسیاسییەکانی ئەم دوو حیزبە لە گەمە و هونەری سیاسەتدا، زۆر کۆڵەوار و نەزان و هیچ لەبارن.. یاریزانانی نەزانن و هەمیشە گۆڵیان لێکردوون و لێیان دەکەن.. لە گفتوگۆ و لەگەمە سیاسییەکاندا دۆڕاندوویانە.. خەبات و قوربانیدانی چەند ساڵەی گەلەکەمانیان هێناونەتەوە سەر سەفر. بێ ئەوەی کە شەرمەزاربن و وازبهێنن و سەری خۆیان هەڵبگرن. کەچی ئەم میراتە شەرمەزارییانەیان بە شوورەیی بۆ وەچە و بنەماڵەکانیان بەجێهێشتوون.

تا ئەمڕۆش پارتی و یەکێتی و هەموو ئەو پارتانەی لە کوردستان دان، ستراتیژییەتێکی سیاسی و نەتەوەیی یەکگرتوویان نییە، نەخشەرێگایەک و پلانێکی تۆکمەی داڕێژراوی سیاسی و نەتەوەیی کوردیان نییە، لاوازن و نەیان توانیوە ژیرانە پێشبینی و دووربینی و وردبینی بکەن و هەموو گریمانە و ئەگەرەگانی داهاتوو لەبەرچاو بگرن.. ئەوەی بە دەریایەکی فرمێسک و خوێن و بە کیمیاباران و ئەنفال و هەزاران شەهید و وێرانکردنی کوردستان هاتنەدی. سەرکردەکانی ئەم دوو حیزبە دەسەڵاتدارە بە ئاسانی لەسەر مێزی گفتوگۆدا دۆڕاندوویانە.. تا ئێستاش بە هیچ کلێجێک پەند و وانەیان لە شکستی و لە نەهامەتییەکانمان و لە هەڵە مێژووییەکانی رابردوومان وەرنەگرتوون. ئەگینا بۆ جاری دووەم و سێیەم کەرکووک و ناوچە داگرکراوەکانی تری باشووری کوردستانیان نادۆڕاند.. لە رۆژی (١٦ی/ ئوکتۆبەری/٢٠١٧) دا لە سەدا پەنجای خاکی باشووری کوردستانیان لە دەست دان.. لە ئێستاشدا کەرکووکییەکان باجی ناپاکی و ناکۆکی و ململانییەکانی و رقەبەرایەتیی ئەم دوو حیزبە دەسەڵاتدارەی

کوردستان دەدەنەوە.
ئەگەر پارتی و یەکێتی بیان ویستایە ماددەی (١٤٠) جێبەجی دەکرا، بەڵام لە ماوەی شانزە ساڵدا چ فشارێکیان خستە سەر حکومەتی عێراق تا ئەم ماددەیە جێبەجی بکات؟!
بەڵام هەردوو لایان ل□ بەر بەرژەوەندیی حیزبییان نەک نەتەوەیی، نەیان ویست کە ماددەی (١٤٠) جێبەجێ بکرێت. تا ئێستا بە جدی دوای جێبەجێکردنی ئەم ماددەیە نەکەوتوون..
تەنها لە کاتی بانگەشەی هەڵبژاردنەکاندا، بۆ بەدەستهێنانی دەنگەکان دروشمی بریقەداری (کەرکووک دڵی کوردستانە) و (کەرکووک قودسی کوردستانە) و (کەرکووک هێڵی سوورمانە) و(سازشکردن لەسەر کەرکووک ناپاکییە)، ئەی کوا دڵ و قودستان؟؟ لە هەڵبژاردنەکانی ساڵی (٢٠٠٥) دا، کە شەڕە پەڕۆی زەرد و سەوز بوو لە کەرکووک. دکتۆر مەحموود عوسمان وتی:"کەرکووک دڵە مڵە.. قودسە مدسە.. گرنگ ئەوەیە کە لە دەستمان نەچێت" بە داخەوە کە کەرکووک و خانەقین و خورماتوو و دووبز و پردی و مەخموور و شەنگال و قەرەتەپە و جەلەولا و چەندین شارۆچکە و شوێنی تری باشووری کوردستانیان لەدست دادین.. وەکوو بەرزەکی بانیش بۆی دەرچوون. وەک ئەوەی کە نە بایان بینیبێت نە باران.. ئێستا تەنانەت لە دووریشەوە، ناوی کەرکووک ناهێنن و ناوێرن بە قسە و لە راگەیاندنەکانیشیاندا ئەو دروشمە بریقەدارانی□یان دووبارە بکەنەوە.
دەپرسین لە دوای داگیرکردنی کەرکووکەوە، کام سەرکردە و کام دەسەڵاتداری باڵای حکومەت و حیزبە کوردستانییەکان سەردانی کەرکووکیان کرد؟! بۆ ناویرن بچن بۆ کەرکووک؟ چۆن لە رووبیان دێت کە لە هەڵبژاردنەکاندا داوا بکەن دەنگیان پێبدەن؟
ماوەیەکی زۆرە کەرکووک بۆتە گرێ کوێرەی نیوان پارتی و یەکێتی، نەک لە پێناوی گەڕانەوەی بۆ سەر کوردستان، بەڵکوو لە پێناوی سەپاندنی حیزبایەتییان. تا ن□□وتی کەرکووکیان دەدەزی و دەفرۆشت، گەورەترین هێزی تایبەتییان لە دەوروبەری بیرە نەوتەکانی کەرکووک دامەزراند. کە نەوتی کەرکووکیان لێ سەندنەوە. پاشەکشێیان کرد و کەرووکیان بە گورگان خواردا..
ئێمە هەمیشە رۆڵ و قارەمانێتی پێشمەرگە دڵسۆزەکانمان لەبیرناکەین. کە کوردانە و مەردانە سنگیان کردن بە سوپەر و قەڵغان، سەرسەختانە بەرگرییان لە کەرکووک کرد، بە سەدان رۆڵەی دل□□ر و بەجەرگمان شەهیدبوون.. گەر بەرگری و بەرخودانیی پێشمەرگە نەبوایە لە کەرکووک، داعش نەک هەر کەرکووک، بەڵکوو هەولێر و سلێمانی و دهۆکیشی داگیردەکرد.

ل ئستادا پارتی و یکتی کرکووکیان کردوو ب دووبشو.
لای زربی خکی کوردستان ئاشکرای، ک ئوان حیزبایتی دکن نک کوردایتی.. ئگینا پستی پارزگاری کرکووکیان ندکرد ب کش و ب گر کوری نوانیان، دوای دیان کبوونو تا ئستا رکنکوتوون.. کشی کرکووک ل کشیکی نتوییوی

و کوردستانییو، ل کشی گانوی گورترین شاری داگیرکراوی کوردستان ب سر کوردستان.. هند بچووکیان کردنتو..
ل دانانی پارزگارکی کورد دا بچووکیان کردنتو، پارزگارک ک تشیس و ئقلگوی کام لایان بت.
پارزگارکی کورد ل کرکووککی داگیرکراودا، لژر دساتی عسکرتاری و حشدی شیعی دا بت و زربی بوبرکان و پستبااکان، ل لاین کون بعسیی جبوریی‌کانو قورخ کرابن.. دبت پارزگارکی کورد چ دساتکی ببت؟ چ بیار و فرمانکی جبج بکرت؟ هر ب قدر (تها محدین) ی جیگری سرکماری گببگ سدام حوسن دستی دوات ! دی باش ئمش وکوو کرکووکییک، پمان خش ک پارزگاری کرکووک کورد بت، گر موقبایکیش بت. ئی لسر چی رک ناکون؟ ئای ل پارزگای کرکووک دا کوردکی دسز و کوردستان پروری لهاتوو نیی ک شاینی پستی پارزگاری کرکووک بت؟ با پارتی و یکتی و حیزبیش نبت؟ یان ب لای ئوو ئوی حپ زرد و سوزکی قووت ندابت ب کورد و ب دسزی نازانن؟ ئو ل چیدا رککوتوون تا لسر ئم پستش رکبکون؟ ئو ل دوای چندین کبوونو و دانیشتن.. هاتنو سر خای سفر. چونک بوا و متمانتان ب بیارکانی یکتری نیی.. تنها لسر ئو (رکوتوون ک رکنکون) ئوی پارتی و یکتی هکار و بپرسن ل باری ناسقامگیری و ل دواکی و ترسی کرکووکییکان و ل چارنووسی کرکووک.
گان و پارت ئیسلامییکانی کورددتانیش، ل بردنی کرکوک بم دردو بم رژ
ناهموار، ئوانیش ختابارن و بپرسن و پشکیان هی، ئگینا دوورپرزی و بدنگی و قوقپیان و هندبژارد و هوست و قسی خیان دبوو. چونک
کرکووک کشیکی نتوییمان، گانوی کرکووک و ناوچ داگیرکراوکانی ترمان ب سر کوردستان، ئرک و داوا و خواستی هموو کوردک.

عەرەبەکانی کەرکووک بە سوننە و شیعەوە، بە کۆنە بەعسی و تازە بەعسییەکانەوە، یەک هەڵوێست و یەک وتارن، هاوکار و هاوڕان، لەسەر پرسی کەرکووک. هەروەها تورکمانەکانیش کە چەند پارتێکی سیاسیان هەیە ئەوانیش هاوڕا و یەک هەڵوێستن. ناکۆکییەکان و ڕێنەکەوتنی ئەوەیان قەستوونەتەوە. لە دژی کورد لەگەڵ عەرەبەکاندا، راو هەڵوێستیان یەکخستوون، دژایەتی کورد دەکەن لە کەرکووک.. راکان جبوری کە بە وەکالەت پارێزگاری کەرکووکە، کە کۆنە بەعسییەکی شۆڤێنیی ڕەگەزپەرستە، بە ئەوپەڕی دەسەڵات و توانایەکییەوە، دژایەتی کورد دەکات لە کەرکووک، بەگومان حکومەتی عێراقیشی لە پشتە و بە ئاگانین لە ڕەفتارەکانی لە دژی کورد.. خەریکە بارودۆخی کەرکووک بگێڕێتەوە بە سەردەمی رژێمی بەعس و لە کەرکووکدا تەنگ بە کورد هەڵبچنن.. بە شێوازێکی تریش درێژە بە بەعەرەبکردنی کەرکووک دەدەن و کورد لە کەرکووکی زێدی هەزاران ساڵەی باب و باپیرانیان دەربکەن و ماڵ لە خاوەن ماڵ حەرام بکەن.. دەست بە سەر زەوی و زاری کورد و تورکمان دا بگرن و لەسەر عەرەب شیعە و سننە هاوردووەکان تاپۆیان بکەن.. ئەوەتا زیاتر لە پێنج سەد پارچە زەویی کورد و تورکمانیان بەسەر حەشدی شیعی لە کەرکووک دا دابەش کردووە.

بە هاندان و کارئاسانیی راکان جبوریش، عەرەبەکانی حەویجە و ریاز بە تایبەتیش جبورییەکان دەن خانووی زیادەڕۆ لە کەرکووک دروست دەکەن و فەرمی خۆراک و تۆماری خێزانییان دەگوێزنەوە بە کەرکووک، راکان جبوری دەیەوێت کەرکووک بکات بە جبورستان و دیموگرافیای کەرکووک لە بەرژەوەندیی زیادبوونی ڕێژەی عەرەب لە کەرکووکدا بگۆڕێن و کورد و لە نەتەوەیەکی زۆرینەوە بکەن بە کەمینەی کەرکووک.

تا ئێستا نە پارتی و نە یەکێتی هیچ هەڵوێستێکی کرداریان نەبووە لە درێژەدان بە بەعەرەبکردنی کەرکووک و لەم ستەمانەی کە لە کورد لە کەرکووکدا دەکرێن.. نە لە نێو پەرلەمانی عێراقیشدا باسیان نەکردوون.. یادداشتێکی ناڕەزاییشیان نەداونەتە حکومەتی عێراق کە داوابکەن تەعریبی کەرکووک رابگرن و درێژە بە بڕیار و پیلانە گڵاوەکانی سەردەمی رژێمی بەعسی شۆڤێنیی ڕەگەزپەرستی عەرەبی نەدەن و رایان بگرن. سیاسەتی درێژەدان بە بەعەرەبکردنی کەرکووک لە لایەن دەسەڵاتدارانی شیعەوە، ئەوە راستییە دەگەیەنێت کە شیعەکانیش ڕەگەزپەرست و مەزهەبپەرستن. نیاز و پیلانیان لە داگیرکردنی کەرکووک بە عەرەبکردن و بە شیعەکردنی کەرکووکە. درێژە بە پرۆژەی ڕەگەزپەرستیی بەعسییەکان دەدەن.. ئەمانیش هەڵگری ڤایرۆسی ڕەگەزپەرستین.. ئەمەو گومانیش

لەوەدایە کە پارتی و یەکێتی گوێڕایەڵی تورکیا و ئێران بن و بە ویست ئەوان داوای گەڕانەوەی کەرکووک بە سەر کوردستان نەکەن. نەشوێرن بەبێ ئەوان پێنجە بنێنە ناو ئاو.. نەباکا دەسەڵات و بەرژەوەندییە حیزبییەکانیان بکەونە مەترسی و لە دەستیان بدەن و سەر و تریان ئاشکرا ببن.

لە دوای (١٦ی/ ئوکتۆبەری/ ٢٠١٧) وە، چەند جارێک دەسەڵاتدارانی حکومەت و ئەندامانی باڵا و سەرکردەی حیزبە کوردستانییەکان چوون بۆ بەغدا و لەگەڵ حکومەت و کاربەدەستانی عێراقدا دانیشتن، بەڵام هیچیان باسی داگیرکردنی کەرکووک و ناوچە داگیرکراوەکانی تری باشووری کوردستانیان نەکرد.. تەنیا لە پێناوی پۆست و پارەدا چوون و باوەشیان بۆ داگیرکەرانی کەرکووک دا کرد و ئەملا و ئەولایانن ماچکردن.
ئەودوای قسە و بڕیار و حوکمی مێژوو، بۆ ئەوەی خوێنەرانی دڵسۆز بەجێدەهێڵم.